LĒMUMI

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2022/2190

(2022. gada 8. novembris),

ar kuru groza Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1353, ar ko Polijas Republikai saskaņā ar Regulu (ES) 2020/672 piešķir pagaidu atbalstu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā pēc Covid-19 uzliesmojuma

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Regulu (ES) 2020/672 (2020. gada 19. maijs), ar ko izveido Eiropas pagaidu atbalsta instrumentu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā (*SURE*) pēc Covid-19 uzliesmojuma ([1]), un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Pēc 2020. gada 6. augustā saņemtā Polijas lūguma Padome ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1353 ([2]) piešķīra Polijai finansiālo palīdzību aizdevuma veidā, kura maksimālais apmērs ir 11 236 693 087 EUR, maksimālais vidējais termiņš ir 15 gadi un pieejamības periods – 18 mēneši, lai papildinātu Polijas valsts centienus novērst Covid-19 uzliesmojuma ietekmi un reaģētu uz minētā uzliesmojuma sociālekonomiskajām sekām darba ņēmējiem un pašnodarbinātajiem.

(2) Polijai aizdevums bija jāizmanto tam, lai finansētu saīsināta darba laika shēmas un līdzīgus pasākumus, kas minēti Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1353 3. pantā.

(3) Covid-19 uzliesmojums ir imobilizējis būtisku darbaspēka daļu Polijā. Tā rezultātā Polijā atkārtoti pēkšņi un būtiski pieauguši publiskie izdevumi, kas saistīti ar jauniem pasākumiem, proti, PĶR testēšanu un naudas pabalstiem veselības aprūpes darbiniekiem, kuri iesaistīti cīņā pret Covid-19.

(4) Covid-19 uzliesmojumam un ārkārtas pasākumiem, kurus Polija īstenoja 2020., 2021. un 2022. gadā, lai ierobežotu slimības uzliesmojumu un tā sociālekonomiskās un ar veselību saistītās sekas, bija un vēl aizvien ir dramatiska ietekme uz publiskajām finansēm. Polijas vispārējās valdības budžeta deficīts un parāds 2020. gadā bija attiecīgi 6,9 % un 57,1 % no iekšzemes kopprodukta (IKP), kas līdz 2021. gada beigām samazinājās attiecīgi līdz 1,9 % un 53,8 %. Saskaņā ar Komisijas 2022. gada pavasara prognozi ir sagaidāms, ka Polijas vispārējās valdības budžeta deficīts un parāds līdz 2022. gada beigām būs attiecīgi 4,0 % un 50,8 % no IKP. Saskaņā ar Komisijas 2022. gada vasaras prognozi tiek prognozēts, ka Polijas IKP 2022. gadā pieaugs par 5,2 %.

(5) Polija 2022. gada 19. septembrī lūdza Savienību paplašināt to pasākumu sarakstu, kuriem finansiālā palīdzība jau ir piešķirta ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1353, lai turpinātu 2020., 2021. un 2022. gadā īstenotos valsts centienus novērst Covid-19 uzliesmojuma ietekmi un reaģēt uz uzliesmojuma sociālekonomiskajām sekām darba ņēmējiem un pašnodarbinātajiem ("lūgums"). Konkrētāk, Polija ieviesa virkni ar veselību saistītu pasākumu Covid-19 uzliesmojuma novēršanai, kuri izklāstīti 6. un 7. apsvērumā.

([1]) OV L 159, 20.5.2020., 1. lpp.

([2]) Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2020/1353 (2020. gada 25. septembris), ar ko Polijas Republikai saskaņā ar Regulu (ES) 2020/672 piešķir pagaidu atbalstu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā pēc Covid-19 uzliesmojuma (OV L 314, 29.9.2020., 45. lpp.).

(6) Pamatojoties uz "2020. gada 2. marta Likumu par īpašiem risinājumiem saistībā ar Covid-19, citu infekcijas slimību un to izraisīto krīzes situāciju profilaksi, apkarošanu un izskaušanu" ([3]), veselības ministrs uzdeva Valsts veselības fondam noslēgt ar ieinteresētajām laboratorijām līgumus par SARS-CoV-2 diagnostisko RT-PĶR testu veikšanu. Testu izmaksas tika finansētas no valsts budžeta, un tās bija samērīgas ar to cilvēku skaitu, kuri pieteicās testēšanai. Kā minēts lūgumā, Regulas (ES) 2020/672 ietvaros tiek prasīts finansēt tikai 2020. un 2021. gadā patērētos izdevumus. Pasākums ir jauns un tika īstenots no 2020. gada aprīļa beigām līdz 2022. gada marta beigām.

(7) Pamatojoties uz "2020. gada 2. marta Likumu par īpašiem risinājumiem saistībā ar Covid-19, citu infekcijas slimību un to izraisīto krīzes situāciju profilaksi, apkarošanu un izskaušanu" ([4]) un "2020. gada 14. augusta Likumu, ar ko groza konkrētus aktus, lai nodrošinātu veselības aizsardzības darbības saistībā ar Covid-19 epidēmiju un pēc tās beigām" ([5]), veselības ministrs uzdeva Valsts veselības fondam pārskaitīt medicīnas struktūrām, kuras veic medicīniskas darbības, līdzekļus, kuri paredzēti naudas pabalstu piešķiršanai veselības aprūpes darbiniekiem, kas iesaistīti cīņā pret Covid-19, kā minēts lūgumā. Pasākums ietver to izmaksu segšanu, kuras saistītas ar papildu ikmēneša naudas pabalsta piešķiršanu medicīnas speciālistiem un vienreizēju papildu naudas pabalstu citiem veselības aprūpes darbiniekiem. Pabalsti tika piešķirti personām, kuras medicīnisko vienību organizatoriskajās vienībās piedalījās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanā un kurām bija tiešs kontakts ar pacientiem, kuri ir inficēti vai par kuriem ir aizdomas, ka viņi ir inficēti ar SARS-CoV-2 vīrusu. Regulas (ES) 2020/672 ietvaros tiek prasīts finansēt tikai izdevumus, kas radušies 2020. un 2021. gadā. Pasākums ir jauns un tika īstenots no 2020. gada septembra līdz 2022. gada marta beigām.

(8) Polija atbilst Regulas (ES) 2020/672 3. pantā izklāstītajiem nosacījumiem finansiālās palīdzības pieprasīšanai. Polija ir sniegusi Komisijai atbilstošus pierādījumus par to, ka faktiskie un plānotie publiskie izdevumi no 2020. gada 1. februāra ir palielinājušies par 11 826 003 428 EUR sakarā ar valsts pasākumiem, kas veikti, lai novērstu Covid-19 uzliesmojuma sociālekonomisko ietekmi. Tas ir pēkšņs un būtisks pieaugums, jo tas ir saistīts arī ar jaunajiem ar veselību saistītajiem pasākumiem Covid-19 uzliesmojuma novēršanai, kuri aptver ievērojamu Polijas uzņēmumu un darbaspēka daļu. Polija plāno finansēt 9 100 000 EUR no palielinātās izdevumu summas saistībā ar jaunajiem ar veselību saistītajiem pasākumiem, izmantojot Savienības fondus, un 580 210 341 EUR, izmantojot savu finansējumu.

(9) Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2020/672 6. pantu ir apspriedusies ar Poliju un pārbaudījusi faktisko un plānoto publisko izdevumu pēkšņo un būtisko pieaugumu, kas tieši saistīts ar saīsināta darba laika shēmām un līdzīgiem pasākumiem, kā arī ar attiecīgo ar veselību saistīto pasākumu ieviešanu Covid-19 uzliesmojuma sakarā, kā minēts lūgumā.

(10) Ar veselību saistītie pasākumi, kuri minētilūgumā un 6. un 7. apsvērumā, atbilst 1 672 546 359 EUR.

(11) Tāpēc finansiālajai palīdzībai, kas jau piešķirta ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1353, būtu jāattiecas arī uz jaunajiem pasākumiem, kuri minēti 6. un 7. apsvērumā.

(12) Šim lēmumam nebūtu jāskar to procedūru iznākums, kuras var tikt veiktas saistībā ar iekšējā tirgus darbības traucējumiem, jo īpaši saskaņā ar Līguma 107. un 108. pantu. Tas neatbrīvo dalībvalstis no prasības saskaņā ar Līguma 108. pantu ziņot Komisijai par potenciālajiem valsts atbalsta gadījumiem.

(13) Polijai būtu regulāri jāinformē Komisija par plānoto publisko izdevumu izpildi, lai Komisija varētu novērtēt, cik lielā mērā Polija ir izpildījusi minētos izdevumus,

---

([3]) 10.a panta 1. un 2. punkts un pēc 10.a panta termiņa beigām 11.h panta 2. punkta 2. apakšpunkts un 4. punkts. *Dz.U. 2020 poz. 374*, ar grozījumiem.

([4]) 10.a panta 1. punkts. *2020 poz. 374*.

([5]) 42. pants. *2020 poz. 1493*.

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēmuma (ES) 2020/1353 3. pantu aizstāj ar šādu:

"*3. pants*

Polija var finansēt šādus pasākumus:

a) sociālā nodrošinājuma iemaksu samazinājumu, kā to paredz 31.zo pants "2020. gada 2. marta Likumā par īpašiem risinājumiem saistībā ar Covid-19, citu infekcijas slimību un to izraisīto krīzes situāciju profilaksi, apkarošanu un izskaušanu", attiecībā uz to izdevumu daļu, kas saistīti ar atbalstu pašnodarbinātajiem, visiem sociālajiem kooperatīviem (neatkarīgi no darbinieku skaita) un – attiecībā uz uzņēmumiem, kas nodarbina ne vairāk kā 50 cilvēkus, – to izdevumu daļu, kas attiecas uz darbiniekiem, kuri pastāvīgi bija nodarbināti;

b) dīkstāves pabalstu pašnodarbinātajiem un personām, kas strādā saskaņā ar civiltiesiskiem līgumiem, kā to paredz 15.zq un 15.zua pants "2020. gada 2. marta Likumā par īpašiem risinājumiem saistībā ar Covid-19, citu infekcijas slimību un to izraisīto krīzes situāciju profilaksi, apkarošanu un izskaušanu";

c) algu un sociālā nodrošinājuma iemaksu subsīdijas uzņēmumiem, kuri izmanto saīsinātu darba laiku vai brīvprātīgi samazina darba laiku, vai ja darbinieki pastāvīgi bija nodarbināti, kā to paredz 15.g, 15.ga, 15.gga, 15.gg, 15.zzb, 15. zze un 15.zze^{2}. pants 2020. gada 2. marta "Likumā par īpašiem risinājumiem saistībā ar Covid-19, citu infekcijas slimību un to izraisīto krīzes situāciju profilaksi, apkarošanu un izskaušanu";

d) subsīdijas pašnodarbinātajiem bez darbiniekiem, kā to paredz 15.zzc pants "2020. gada 2. marta Likumā par īpašiem risinājumiem saistībā ar Covid-19, citu infekcijas slimību un to izraisīto krīzes situāciju profilaksi, apkarošanu un izskaušanu";

e) aizdevumus, kas pārvēršami subsīdijās un ko piešķir pašnodarbinātām personām, mikrouzņēmumiem un nevalstiskām organizācijām attiecībā uz summām, kas faktiski pārvērstas dotācijās, kā to paredz 15.zzd un 15.zzda pants "2020. gada 2. marta Likumā par īpašiem risinājumiem saistībā ar Covid-19, citu infekcijas slimību un to izraisīto krīzes situāciju profilaksi, apkarošanu un izskaušanu";

f) finansējumu PĶR diagnostikas testu veikšanai laboratorijās, kas ar Valsts veselības fondu ir noslēgušas līgumus par SARS-CoV 2 diagnostisko RT-PCR testu veikšanu, kā paredzēts 10.a panta 1. un 2. punktā, un pēc 10.a panta termiņa beigām – 11.h panta 2. punkta 2. apakšpunktā un 4. punktā "2020. gada 2. marta Likumā par īpašiem risinājumiem saistībā ar Covid-19, citu infekcijas slimību un to izraisīto krīzes situāciju profilaksi, apkarošanu un izskaušanu";

g) papildu ikmēneša naudas pabalsta piešķiršanu medicīnas speciālistiem un vienreizēja papildu naudas pabalsta piešķiršanu citiem veselības aprūpes darbiniekiem, kā paredzēts 10.a panta 1. punktā "2020. gada 2. marta Likumā par īpašiem risinājumiem saistībā ar Covid-19, citu infekcijas slimību un to izraisīto krīzes situāciju profilaksi, apkarošanu un izskaušanu", un pēc 10.a panta termiņa beigām – 42. pantā "2020. gada 14. augusta Likumā, ar ko groza konkrētus tiesību aktus, lai nodrošinātu veselības aizsardzības darbību saistībā ar Covid-19 epidēmiju un pēc tās beigām"."

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Polijas Republikai.

Šis lēmums stājas spēkā dienā, kad tas paziņots adresātam.

3. pants

Šo lēmumu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2022. gada 8. novembrī

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
Z. STANJURA